

РЕШЕНИЕ

№ 910

гр. София, 02/16/2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 35 състав,
в публично заседание на 09/29/2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Миглена Недева

при участието на секретаря Кристина Григорова и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **9693** по описа за **2016** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203 и сл. от Административно – процесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл.128, ал.1, т.6 от АПК и чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/.
Образувано искова молба от С. Е. Й. срещу Министерство на здравеопазването от 03.10.2016 г., уточнена с молба от 21.08.2019 г. и с молба от 12.03.2021 г., за присъждане на обезщетение за претърпени от нея имуществени вреди, които след уточненията, съответно изменение на исковите претенции, остават само за законната лихва за забава върху сумата от 15 603,25 лв. за периода от 17.08.2016 г. до 20.02.2020 г. и върху сумата от 2 933,75 лв. за периода от 17.08.2016 г. до 11.03.2021 г., причинени според ищцата от незаконосъобразен мълчалив отказ на министъра тна здравеопазването по искане вх. № 94-934 / 17.08.2016 г. за възстановяване на разходи за извършено лечение в чужбина, отменен с Решение № 8629 / 04.07.2017 г. на Върховен административен съд, VI отделение по а.д. № 1288 / 2017 г., оставено в сила с Решение № 15478 / 18.12.2017 г. на Върховен административен съд, 5-чл. състав по а.д. № 10913 / 2017 г., а впоследствие и от незаконосъобразни изрични откази, постановени по същото искане – Заповед № РД-20-12 / 06.07.2018 г. на министъра на здравеопазването, отменена с Решение № 7062 / 13.05.2019 г. на Върховен административен съд VI отделение по а.д. № 13115 / 2018 г., оставено в сила с Решение № 16400 / 03.12.2019 г. на Върховен административен съд 5-чл. състав по а.д. № 8468 / 2019 г., както и Заповед № РД-01-13 / 23.01.2020 г. на министъра на

здравеопадането, в частта ѝ, с която се отказва възстановяване на сумата от 2 933,75 лв., отменена в обжалваната ѝ част с окончателно решение № 5214 / 23.04.2021 г. на Върховен административен съд, VI отделение по а.д. № 3018 / 2021 г.

Ищцата, чрез процесуален представител адв. Д., сочи, че цялата сума, платена от нея за проведеното лечение в чужбина в размер на 18 537 лв. ѝ е била дължима от момента на предявяване на искането ѝ за възстановяване на 17.08.2016 г. пред министъра на здравеопазването. Предвид отменените впоследствие мълчалив отказ, съответно изричен пълен и частичен такъв, и заплащане на сумата впоследствие, както следва - 15 603,25 лв. на 20.02.2020 г., а 2 933,75 лв. останала неизплатена и към момента на последното изменение на исковата претенция от 12.03.2021 г., това забавяне ѝ е причинило имуществени вреди, в размер на законната лихва върху забавените плащания. Соци, че въпреки постановените съдебни решения, министърът вече пет години бави плащането, като отказва да издаде заповед, с която да уважи изцяло искането за възстановяване на сумата за извършеното вече необходимо лечение в чужбина. Исква ответникът да бъде осъден да ги заплати, както ѝ да ѝ се присъдят направените разноски по делото.

Ответникът Министерство на здравеопазването, чрез юрк. Л., оспорва исковата претенция. Излага съображения, че извършените от ищцата разходи за лечение в чужбина в размер на 18 537 лв. не са надлежно доказани. Моли за отхвърляне на иска. Участвалият в делото прокурор от СГП, в заключението си счита, че исковата претенция е неоснователна и недоказана.

Искът е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМ.

Разгледан по същество – той е и ОСНОВАТЕЛЕН.

Административен Съд С. - град, II отделение, 35 състав, като взе предвид направените твърдения и възражения и се запозна с приетите по делото доказателства, намира за установено от фактическа и правна страна, следното:

В съответствие с нормата на [чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ](#), държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. На основание [чл. 4 от ЗОДОВ](#), обезщетението обхваща всички имуществени и неимуществени вреди причинени на гражданите, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице. Тъй като имуществената отговорност по ЗОДОВ е обективна, безвиновна, вината не е елемент от фактическия състав на отговорността. Искът се предявява срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите ([чл. 205 АПК](#)).

Деликтната отговорност на държавата / общината не се презюмира от закона, поради което в тежест на ищеца / по аргумент от нормата на [чл. 154, ал.1 ГПК](#), вр. [чл. 144 АПК](#)/ е да проведе главно и пълно доказване на всички елементи от фактическия състав на предявения иск, а за съда съществува задължение да приеме за ненастъпили тези правни последици, чийто юридически факт е останал недоказан.

Фактическият състав на предявения иск с правно основание [чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ](#) в процесния случай (с оглед фактическите твърдения на ищцата) включва в кумулативна даденост: 1. наличие на административен акт; 2. незаконосъобразност на административния акт, установена с влязло в сила съдебно решение; 3. наличие на

причинена вреда и нейния размер; 4. причинна връзка между незаконосъобразния административен акт и настъпилия вредоносен резултат.

Липсата на който и да е от елементите на фактическия състав обуславя неоснователността на предявения иск за обезщетение на вреди.

По делото не е спорно, че е налице както незаконосъобразен мълчалив отказ по направеното искане на С. Е. Й. вх. № 94-934 / 17.08.2016 г. за възстановяване на разходи за извършено лечение в чужбина, така и впоследствие и от незаконосъобразни изрични откази, постановени по същото искане – Заповед № РД-20-12 / 06.07.2018 г. на министъра на здравеопазването, отменена с Решение № 7062 / 13.05.2019 г. на Върховен административен съд VI отделение по а.д. № 13115 / 2018 г., оставено в сила с Решение № 16400 / 03.12.2019 г. на Върховен административен съд 5-чл. състав по а.д. № 8468 / 2019 г., и Заповед № РД-01-13 / 23.01.2020 г. на министъра на здравеопазването, в частта ѝ, с която се отказва възстановяване на пълния размер на исканата за възстановяване сума, а именно за сумата от 2 933,75 лв.

Ищцата С. Е. Й. през 2008 г. е претърпяла операция за отстраняване на тумор в главния мозък / менингом/ в УМБАЛ „Св.И. Р.“. През 2011 г. поради рецидив със заявление вх. № 95-00-210 / 11.11.2011 г. е поискала предварително разрешение за лечение в чужбина е поискала в Медицински център А. в Турция на заболяване „рецидивиращ менингом с дура-костна инфилтрация“ със стереотаксична радиохирургия с кибер нож. С оглед спешност на случая преди да получи отговор е предпочела да извърши лечението, като същото е проведено в периода 29.11. – 01.12.2011 г.

С искане вх. № 94-934 / 17.08.2016 г. С. Е. Й. на основание чл.82, ал.1, т.8 от Закона за здравето е поискала от министъра на здравеопазването да ѝ бъде възстановена сумата от 18 537 лв. за извършено ѝ през 2011 г. лечение Плащането лицецо удостоверява с фактура серия D № 690689 от 14.11.2011 г., фактура серия D № 693845 от 15.11.2011 г., серия D № 693968 от 30.11.2011 г., серия B № 396644 от 10.04.2012 г. Поради непроизнасяне на органа в срок е подадена жалба срещу мълчаливия отказ на министъра на здравеопазването, която жалба като неподведомствена на настоящия съд с Определение № 7278 / 23.12.2016 г. по делото е отделена от иска за вреди, съответно изпратена по компетентност за разглеждане на Върховен административен съд.

Мълчаливият отказ по искане вх. № 94-934 / 17.08.2016 г. на С. Е. Й. е отменен с Решение № 8629 / 04.07.2017 г. на Върховен административен съд, VI отделение по а.д. № 1288 / 2017 г., оставено в сила с Решение № 15478 / 18.12.2017 г. на Върховен административен съд, 5-чл. състав по а.д. № 10913 / 2017 г., като преписката е изпратена на министъра на здравеопазването за произнасяне, съгласно дадените в решението указания. В решението на съда е посочено, че отказът е незаконосъобразен, като правото на заплащане на лечение в чужбина не се свързва само с предстоящо такова, а и с вече проведено, както и, че в случая се иска заплащане на вече проведено лечение, разходите за което са доказани по размер.

Със Заповед № РД-20-12 / 06.07.2018 г. министърът на здравеопазването изрично отказва да бъде заплатена за сметка на бюджета на МЗ сумата от 18 537 лв. за проведеното лечение.

Тази заповед е отменена с Решение № 7062 / 13.05.2019 г. на Върховен административен съд VI отделение по а.д. № 13115 / 2018 г., оставено в сила с

Решение № 16400 / 03.12.2019 г. на Върховен административен съд 5-чл. състав по а.д. № 8468 / 2019 г., като преписката отново е върната на административния орган с указания по прилагането на закона. В мотивите на решението съдът езречна саче, че „отказвайки за пореден път, този път изрично, азплащането на осъщественото вече лечение, за което са налице неоспорими доказателства, административният орган нарушава редица законови разпоредби“.

Със Заповед № РД-01-13 / 23.01.2020 г. на министъра на здравеопазването на С. Е. Й. е разрешено заплащане за сметка на бюджета на министерство на здравеопазването на разходите, свързани с лечението в чужбина, като сумата за възстановяването е определена в размер на 15 603,25 лв., след като от общата платена по горните фактури сума от 18 537 лв. са приспаднати 2 933,75 лв. / или левовата равностойност на 1500 евро/, с мотив, че в подписана от лицето на 10.11.2011 г. декларация, то е посочило че ще самофинансира тази сума.

По делото няма спор и, че 15 603,25 лв. са били изплатени на С. Е. Й. на 20.02.2020 г. По повод жалба на С. Е. Й. срещу Заповед № РД-01-13 / 23.01.2020 г. на министъра на здравеопазването, в частта ѝ, с която се отказва възстановяване на пълния размер на исканата за възстановяване сума, а именно за сумата от 2 933,75 лв. е образувано а.д. № 10955 / 2020 г. на Административен съд София – град, което производство е завършило с окончателно Решение № 5214 / 23.04.2021 г. на Върховен административен съд, VI отделение по а.д. № 3018 / 2021 г., отменящо Решение № 155 / 11.01.2021 г. на АССГ и вместо него отменящо и оспорената част на заповедта.

Със Заповед № РД-01-465 / 11.06.2021 г. на министъра на здравеопазването на С. Е. Й. е разрешено заплащане за сметка на бюджета на министерство на здравеопазването и на сумата от 2 933,75 лв.

Предвид горното, следва да се приеме, че е изпълнена първата предпоставка от фактическия състав на отговорността.

Налице е както незаконосъобразен мълчалив отказ по направеното искане на С. Е. Й. вх. № 94-934 / 17.08.2016 г. за възстановяване на разходи за извършено лечение в чужбина, така и незаконосъобразни административни актове, постановени впоследствие по това искане – Заповед № РД-20-12 / 06.07.2018 г. министърът на здравеопазването, отменена с Решение № 7062 / 13.05.2019 г. на Върховен административен съд VI отделение по а.д. № 13115 / 2018 г., оставено в сила с Решение № 16400 / 03.12.2019 г. на Върховен административен съд 5-чл. състав по а.д. № 8468 / 2019 г., както и Заповед № РД-01-13 / 23.01.2020 г. на министъра на здравеопазването, в частта ѝ, с която се отказва възстановяване на пълния размер на исканата за възстановяване сума, а именно за сумата от 2 933,75 лв.

По отношение на наличието на претърпените имуществени вреди и причинната връзка между незаконосъобразния акт и настъпването им, съдът приема следното:

Безспорно е, че забавянето във възстановяването на сумата, платена за лечение в чужбина, в общ размер на 18 537 лв., представлява имуществена вреда за лицето, тъй като бива лишавано от финансов ресурс, с който може да разполага. В този смисъл за него е налице имуществена вреда при всички случаи най-малко в размер на маконната лихва върху тази сума, която няма нужда да бъде доказвана.

Неизбежно тази вреда е причинена именно от незаконосъобразния отказ на министъра на здравеопазването да възстанови поисканата сума за лечение в чужбина.

Вредата обаче не възниква от момента на подаване на искането за възстановяване на сумата - 17.08.2016 г., както това противоречи т.4 от Тълкувателно решение № 3 от

22.04.2005 г. на ВКС по т.гр.д. № 3 / 2004 г., ОСГК, съгласно което „при незаконни актове на администрацията началният момент на забавата и съответно на дължимостта на законната лихва върху сумата на обезщетението, както и началният момент на погасителната давност за предявяване на иска за неговото заплащане е влизане в сила на решението, с което се отменят унищожаемите административни актове, при нищожност – това е моментът на тяхното издаване...“.

В този смисъл, лихвата е дължима едва от момента на влизане в сила на съдебното решение, с което е отменен като незаконосъобразен отказът.

В случая, е налице първо съдебно производство, в което е отменен мълчаливият отказ на административния орган, и две последващи съдебни производства, в които са отменени последвалите изрични пълен и частичен отказ.

Доколкото става въпрос за непроизнасяне, а впоследствие произнасяне, но отново с отказ по едно и също искане, което в крайна сметка е признато за основателно, а отказът на органа за незаконосъобразен такъв, то релеванният момент е отмяната на първия отказ на административния орган да възстанови исканата сума, а именно влизане в сила на решението, с което е отменен мълчаливият отказ. Това е 18.12.2017 г., тъй като мълчаливият отказ по искане вх. № 94-934 / 17.08.2016 г. на С. Е. Й. е отменен с Решение № 8629 / 04.07.2017 г. на Върховен административен съд, VI отделение по а.д. № 1288 / 2017 г., оставено в сила с Решение № 15478 / 18.12.2017 г. на Върховен административен съд, 5-чл. състав по а.д. № 10913 / 2017 г., т.е. влязло в сила на 18.12.2017 г.

В този смисъл, размерът на имуществената вреда представляваща размера на законната лихва върху сумата от 15 603,25 лв., която е била изплатена на С. Е. Й. на 20.02.2020 г., следва да се изчисли в размер на законната лихва върху тази сума за периода от 18.12.2017 г. до 20.02.2020 г., а именно в размер на 3445.66 лева.

Размерът на имуществената вреда представляваща размера на законната лихва върху сумата от 2 933,75 лв., следва да се изчисли в размер на законната лихва върху тази сума за периода от 18.12.2017 г. до 11.03.2021 г., съгласно последно уточнение, съответно прието изменение на исковата претенция на ищцата, а именно в размер на 961.71 лева.

В съответствие с нормата на чл. 81 ГПК, съдът следва да се произнесе по претенциите на страните за присъждане на разноски. На основание чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ, предвид уважаване на предявения иск, основателна е претенцията на ищцата за присъждане на сторените в производството разноски, които са от 700 лева адвокатски хонорар и 10 лева заплатена държавна такса.

Водим от горното и на основание чл. 203 от АПК, във връзка с чл. 1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, Административен Съд С. - град, II отделение, 35 състав,

РЕШИ:

ОСЪЖДА Министерство на здравеопазването да заплати на С. Е. Й., ЕГН [ЕГН], сума в размер на 3445.66 лева / три хиляди четиристотин четиресет и пет лева и 66 ст./, представляваща обезщетение за имуществени вреди, причинени на ищцата от незаконосъобразен отказ на министъра на здравеопазването по направеното искане вх. № 94-934 / 17.08.2016 г. за възстановяване на разходи за извършено лечение в

чужбина, в размер на законната лихва върху сумата от 15 603,25 лв. за периода от 18.12.2017 г. до 20.02.2020 г.

ОСЪЖДА Министерство на здравеопазването да заплати на С. Е. Й., ЕГН [ЕГН], сума в размер на 961.71 лева / деветстотин шейсет и един лева и 71 ст./, представляваща обезщетение за имуществени вреди, причинени на ищцата от незаконосъобразен отказ на министъра на здравеопазването по направеното искане вх. № 94-934 / 17.08.2016 г. за възстановяване на разходи за извършено лечение в чужбина, в размер на законната лихва върху сумата от 2 933,75 лв. за периода от 18.12.2017 г. до 11.03.2021 г.

ОСЪЖДА Министерство на здравеопазването да заплати на С. Е. Й., ЕГН [ЕГН], сума в размер на 710 /седемстотин и десет/ лв., представляваща разноси по делото.

Решението може да се обжалва пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщението до страните за изготвянето му и получаването на препис от съдебния акт.

Препис да се изпрати на страните.

СЪДИЯ: